

Lausunto - nuorisovaltuustojen toimintakausien yhtenäistäminen:

Nuorisovaltuustojen toimintakaudet ja -ajat ovat hajanaisia ja toisistaan eroavia.

Varsinais-Suomen kuntien nuorisovaltuustojen ohjaajien verkoston valmisteleva ehdotus Varsinais-Suomen nuorisovaltuustojen toimintakausien yhtenäistämisestä ajaa asianaan selkää tapaa tuoda nuorisovaltuustoja yhteen niin valtuustojen sisä- kuin ulkopuoleltakin katsoen. Kaikkien Varsinais-Suomen nuorisovaltuustojen olisi ehdotetun mukaan tarkoitus saada toimintakautensa samanaikaistettua vuoteen 2029 mennessä.

Yksi suunnitelman tärkeimmistä tavoitteista on tuoda nuorisovaltuustoille lisää näkyvyyttä etenkin vaalien aikaan. Se mahdollistaisi mainonnan laajemmin ja tehokkaammin, sillä kaikkien kuntien vaalimainokset tavoittaisivat ihmisiä samaan aikaan. Vaalikauden selkeä ajankohta voisi saada myös lisää ehdokkaita vaaleihin.

Toinen tärkeä etu on nuorisovaltuustojen yhteistyön helpottuminen. Yhteisiä koulutuksia, tapahtumia ja tiedonjakoa saadaan toteutettua tehokkaammin, jos kaikki ovat aikataulultaan toimintakautensa samassa kohdassa. Yhteinen rytmi tuo rauhallisuutta toimintaan ja monelle uusien käytäntöjen opetteluun.

Aloitteen suunnitelmaan kuuluu myös kaikkien nuorisovaltuustojen toimintakausien muuttaminen kaksivuotiseksi. Perustelut tälle rakentuvat pitkäjänteisyyden ja työrauhan ylläpitoon, kun samat nuoret toimivat valtuustossa pidempään.

Tästä olemme eri mieltä ja kannatamme yhden vuoden toimintakausia. Etenkin kouluastetta vaihtavat nuoret muuttavat usein koulutuksensa perässä. Tämä pakottaisi useita nuoria jättämään nuorisovaltuustonsa kesken toimintakauden. Myös ehdolle asettuvien nuorten määrä voisi vähentyä, sillä muuttuvassa elämäntilanteessa elävät nuoret eivät välttämättä pysty sitoutumaan kahdeksi vuodeksi. Nuorisovaltuustosta tulisi myös kaukaisemman tuntuinen taho, johon pyrkiminen voi tuntua pelottavammalta. Nuorten vaihtuvuus on myös hyvä asia nuorisovaltuuston kannalta. On tärkeää saada kuulla mahdollisimman monen nuoren mielipide. Olisi myös hyvä antaa mahdollisimman monelle nuorelle mahdollisuus päästä vaikuttamaan oman kunnan nuorisovaltuustoon, jos nuori niin haluaa. Esimerkiksi Paimiossa nuorisovaltuustoon saa hakea vain, jos on iältään 7. luokkalainen – 19-vuotias. Tämä tarkoittaa, että nuoren ollessa oikean ikäinen, hänellä olisi vain kolme mahdollisuutta tulla valituksi nuorisovaltuustoon. Etenkin suuremmissa kunnissa, joissa ehdokkaita on paljon, olisi nuorisovaltuustoon pääseminen hyvin vaikeaa.

Myös eräs osa toiminta- ja vaalikausien yhdistämisestä on vaalikausien samanaikaistaminen vuoden alkuun. Kannatamme tätä toimintamallia, näkyvyyden sekä yhteistyötekijöiden kannalta. Uuden toimintakauden alkaminen kaupungin päätöselimien kanssa sopivaan aikaan helpottaisi kunnan sisäistä yhteistyötä. Toisaalta toimikauden alun sijoittaminen syksyyn voisi toimia selkeämpänä ajankohtana nuorille sen ollessa koulujen alun yhteydessä.

Paimion nuorisovaltuusto ehdottaa, että Varsinais-Suomen nuorisovaltuustojen toimintakausien yhtenäistämisen suunnitelma toteutetaan, mutta sitä muutettaisiin siten, että toimintakaudet muutettaisiin yksivuotisiksi.

Paimion nuorisovaltuusto 24.10.2026